

A L B A N I A N
BASIC COURSE

Volume IX
Lessons 91 - 110

April 1970

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

PREFACE

This is the ninth volume--the very first written in Toskë dialect--of the DLI Basic Course in Albanian. It contains 20 lessons, one for each day beginning with the 26th week of the intermediate phase, right after rules governing the Toskë dialect have been introduced.

The purpose of each lesson is twofold:

1. Drill in Toskë the already known structural features of the Gegë dialect.
2. Teach military terminology; as a matter of fact, the contents of the whole volume are nothing but military subjects.

As before, the daily lesson unit will continue to be centered around the basic dialogue, which has to be memorized. A prose narrative and questions provide for recombination of the material presented in the basic dialogue. You are expected to study the narrative of the current daily lesson unit at home. You should be ready to answer questions in class the following day and give an oral resume of the whole prose narrative. The situational topic of each lesson will be used also for free conversation.

Each day you will also have a small amount of written homework consisting of sentences to be translated into Albanian and into English. These sentences incorporate structural elements and military terminology of the lesson just learned.

A glossary of all new vocabulary and idioms rounds out the printed materials of each lesson.

The individual lessons are set according to a prescribed plan: presentation of the new material (dialogue presentation, prose narrative and military terminology) is given during the last two hours of the afternoon; the lesson cycle will continue the following morning with dialogue recitation, structural drill, questions and answers, which lead gradually to free conversation (the third hour of the morning). The first hour of the afternoon will be spent for reading and translation (Supplementary Reader, Vol. II).

All inquiries concerning these materials, including requests for authorization to reproduce, should be addressed to the Director, Defense Language Institute, U. S. Naval Station, Anacostia Annex, Washington, D. C. 20390.

TABLE OF CONTENTS

Lesson	<u>Page</u>
91. THE RECRUITING	1
92. THE FIRST DAYS OF THE RECRUIT	13
93. MILITARY TRAINING	25
94. DRILLS WITH WEAPONS	39
95. FRONT LINE POSITIONS	51
96. THE REPELLING OF AN ENEMY ATTACK	63
97. RECONNAISSANCE ACTION	75
98. BOMBING CONCENTRATIONS OF TROOPS	87
99. THE BEGINNING OF THE DECISIVE ATTACK	99
100. THE DECISIVE ATTACK	113
101. INTERROGATION OF POWs	123
102. BREAKTHROUGH IN THE ENEMY FRONT LINE	135
103. A CONVOY OF SHIPS SAILING	147
104. UNSUCCESSFUL BEACH LANDING	161
105. PARATROOPERS BEHIND THE ENEMY LINES	173
106. THE ARREST AND EXECUTION OF A SPY	185
107. GUERRILLAS AND ENEMY AGENTS IN OUR REAR LINES	199
108. FINAL ASSAULT ON THE CAPITAL CITY	211
109. VICTORY DAY CELEBRATION	223
110. THE DISCHARGE FROM THE SERVICE	237

Lesson 91

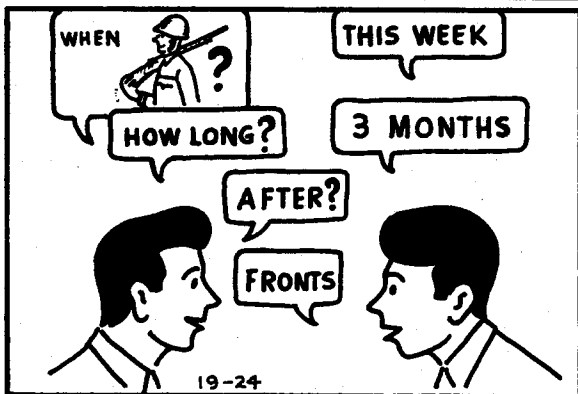
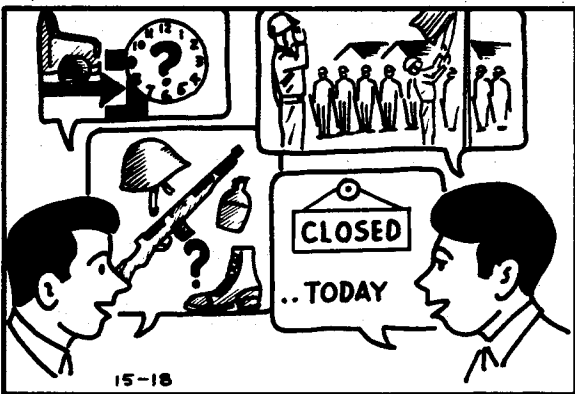
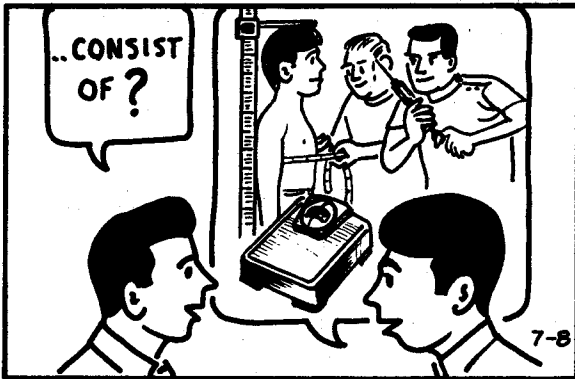
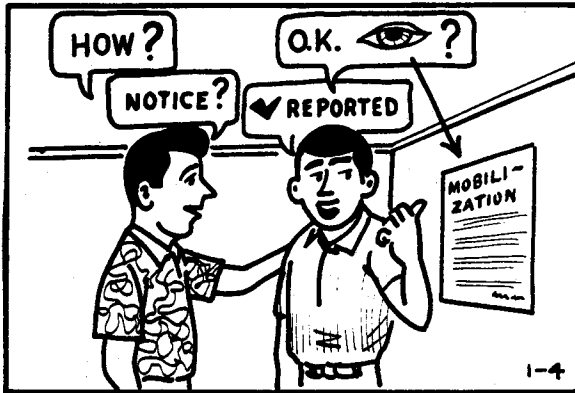
REKRUTIMI

DIALOGUE

1. Si vete, Agim?
2. Mirë jam, të falem nderit. E pe shpalljen e mobilizimit të përgjithshëm?
3. E kush nuk e ka parë, o derëbardhë! A të erdhi ftesa e paraqitjes nga Zyra e Rekrutimit?
4. Si jo! U-paraqita dje para komisionit mjekësor.
5. Mua s'më ka ardhur akoma, por e pres të më vijë çdo minutë. Si dole ti me komisionin e kontrollimit?
6. Më deklaruan të aftë për shërbim ushtarak, natyrisht pas një vizite të përgjithshme.
7. Në se konsiston kjo vizitë e përgjithshme?
8. Të matin gjoksin, të matin për gjatësi, të peshojnë, të marrin gjakun e tjera gjëra si këto.
9. Pastaj, ku të shpunë?
10. Në zyrën e një oficeri të komisionit; ai më tha të qëndroja gatitu dhe të ngreja dorën e djathtë lart.
11. Dhe në këtë pozicion të bëri të betohesh....?
12. Tamam. Pastaj më urdhëroi të paraqitesha atë pasdreke në një komandë tjetër ushtarake.
13. Ç'të thanë të bësh atje?
14. Më futën në një autobus dhe më shpunë në një kamp ushtarak.
15. Në ç'orë arrite në kamp?
16. Tamam në çastin kur po ulnin flamurin. Një formacion ushtarësh qëndronte në nderim duke e përshëndetur.
17. A i more pajimet që të nevojiten?
18. Jo. Depoja e pajimeve ishte mbyllur; ato i mora sot në mëngjes.
19. Kur do t'i filloni stërvitjet ushtarake?
20. Këtë javë.

L. 91

21. Sa zgjatin?
22. Tre muaj.
23. E pas stërvitjeve?
24. Në ndonjë front.

READING TEXT

Ky është tregimi i një djaloshi që quhet Agim dhe që merret nën armë e lufton për atdheun e tij.

Kur shteti i Agimit hyri në luftë, Ministria e Mbrojtjes Popullore shpalli mobilizim të përgjithshëm. Menjëherë pas kësaj shpallje, Agimit i erdhi ftesa nga Zyra e Rekrutimit që të paraqitej para një komisioni të posaçëm mjekësor për t'u-kontrolluar në se ishte fizikisht i aftë për të shërbyer në ushtri.

Në Zyrën e Rekrutimit gjeti shumë djem tjerë, shokë e fqinjë, që ishin paraqitur për të njëjtin qëllim. Shumica e tyre ishin të thirrur, por ca prej tyre ishin paraqitur vullnetarisht, d.m.th. ishin vullnetarë.

Kur Agimit i erdhi radha që të dilte para komisionit, mjeku e vizitoi me kujdes të madh; pastaj, i mati gjoksin, e peshoi dhe e mati për gjatësi. Në fund të vizitës, mjeku e gjeti Agimin të aftë për shërbim ushtarak; në një zyrë tjetër bëri betimin dhe mori udhëzime se ku duhej të paraqitej atë pasdreke.

Në orën e caktuar, Agimi hypi në një autobus të posaçëm, i cili e shpuri në një kamp ushtarak. Autobusi arriti atje në çastin kur po ulnin flamurin. Ndërsa flamuri po ulej një

formacion ushtarësh kish marrë drejtqëndrim, kurse komandanti i këtij formacioni e përshëndeste flamurin duke mbajtur dorën e djathtë pranë strehës së kapelës. Kur flamuri kish arritur fundin e shtizës, borizani dha shenjën se ceremonia kish marrë fund; komandanti i dha urdhër formacionit që të shpërndahej. Ushtarët u-drejtuuan togje-togje nga kazermat e tyre, për t'u-larë, për t'u-pastruar dhe për t'u-bërë gati që të venin në mensë për të ngrënë. Ushtrimet e asaj dite kishin marrë fund.

Pasi ishte vonë dhe depoja e pajimeve ishte mbyllur, Agimi ndenji i veshur si civil edhe atë natë; të nesërmen do të pajisej me të gjitha gjërat që i nevojiten një ushtari. Për tre a katër muaj do të bënte stërvitje të ndryshme dhe pas kësaj periudhe do t'a dërgonin në ndonjë front për të luftuar.

QUESTIONS

1. Tregimi i kujt është ky që lexuam sot?
2. Si quhet djaloshi që merret nën armë?
3. Për cilin vend lufton Agimi?
4. Cili shtet hyri në luftë?
5. Ç'bëri Ministria e Mbrojtjes Popullore kur shteti i Agimit hyri në luftë?
6. Pse shpalli mobilizim të përgjithshëm Ministria e Mbrojtjes Popullore?
7. Kur i erdhi Agimit ftesa për t'u-paraqitur para një komisioni të posaçëm mjekësor?
8. Ç'i erdhi Agimit menjëherë pas kësaj shpallje?
9. Çfarë komisioni ishte ai, para të cilit duhej të paraqitej Agimi?
10. Pse do të paraqitej Agimi para komisionit të posaçëm mjekësor?
11. Si duhet të ishte Agimi fizikisht për të shërbyer n'ushtri?
12. Në cilën zyrë gjeti ai shumë djem tjerë, shokë e fqinjë?
13. Pse ishin paraqitur ata në Zyrën e Rekrutimit?
14. Cilët ishin paraqitur në Zyrën e Rekrutimit për të njëjtin qëllim që ishte paraqitur edhe Agimi?
15. A ishin të thirrur të gjithë ata që gjeti Agimi në Zyrën e Rekrutimit?
16. Sa prej tyre ishin të thirrur dhe sa ishin paraqitur vullnetarisht?
17. Si quhet një njeri që bën diçka vullnetarisht?
18. Kush e vizitoi Agimin kur i erdhi radha që të dilte para komisionit?

19. Kur e vizitoi mjeku Agimin?
20. Me çfarë kujdesi e vizitoi mjeku Agimin?
21. Pasi e vizitoi, ç'i mati mjeku Agimit?
22. Ç'tjetër bëri mjeku pasi i a mati gjoksin?
23. Si e gjeti mjeku Agimin në fund të vizitës?
24. Kë gjeti mjeku të aftë për shërbim ushtarak?
25. Ç'bëri Agimi në një zyrë tjetër?
26. Pasi bëri betimin, çfarë udhëzimesh mori Agimi?
27. Kur mori ai udhëzime se ku duhej të paraqitej atë pasdreke?
28. Ç'bëri Agimi në orën e caktuar?
29. Kur hypi Agimi në një autobus të posaçëm?
30. Ku e shpuri Agimin autobusi i posaçëm?
31. Në çë çast arriti autobusi në kampin ushtarak?
32. Kur po e ulnin flamurin?
33. Ndërsa po ulej flamuri, çfarë qëndrimi kish marrë formacioni i ushtarëve?
34. Pse kish marrë drejtqëndrim ky formacion ushtarësh?
35. Kush e përshëndeste flamurin duke mbajtur dorën e djathtë pranë strehës së kapelës?
36. Në ç'mënyrë e përshëndeste flamurin komandanti i formacionit?
37. Kur flamuri kish arritur fundin e shtizës, kush dha shenjën se ceremonia kish marrë fund?
38. Kur dha borizani shenjën se ceremonia kish marrë fund?
39. Ç'do të thonte shenja që dha borizani kur flamuri arriti fundin e shtizës?

L. 91

40. Cila ceremoni kish marrë fund kur borizani i ra borisë?
41. Kush i dha urdhër formacionit që të shpërndahej?
42. Ç'urdhër i dha komandanti formacionit?
43. Cilët u-drejtuuan togje-togje nga kazermat e tyre?
44. Nga u-drejtuuan që të venë ushtarët?
45. Cilët duhet të laheshin, të pastroheshin dhe të bëheshin gati për të vajtur në mensë?
46. Pse duhet të venin ushtarët në kazermat e tyre?
47. Pse duhet të venin ata në mensë?
48. Cilat ushtrime kishin marrë fund pas uljes së flamurit?
49. Pse ndenji atë natë i veshur si civil Agimi?
50. Ç'i duhej Agimit të bënte atë natë, pasi ishte vonë dhe pasi depoja e pajimeve ishte mbyllur?
51. Kur do të pajisej ai me të gjitha gjërat që i nevojiten një ushtari?
52. Me se do të pajisej Agimi të nesërmen?
53. Çfarë gjërash ka në një depo pajimesh?
54. Ç'do të bënte Agimi në kampin ushtarak për nja tre a katër muaj?
55. Sa kohë zgjatin stërvitjet e ndryshme që do të bënte Agimi?
56. Pas kësaj periudhe, ku do t'a dërgonin Agimin?
57. Pas cilës periudhë do t'a dërgonin Agimin në ndonjë front?
58. Pse do t'a dërgonin atë në front pasi të mbaronin stërvitjet e ndryshme?

VOCABULARY

i, e, të aftë të afta	(adj. m. & f.)	able, capable; fit
akoma	(adv.)	still, yet
për të arritur (unë arrij)	(v.)	see "me mrrîjtë"
betim, -i betime, -t	(m.)	oath
për t'u-betuar (unë betohem)	(v.)	to swear, to take an oath, to be sworn in
borizan, -i borizanë, -t	(m.)	bugler
ceremoni, -a ceremoni, -të	(f.)	ceremony
derëbardhë	(adj.)	used as an interjection, sarcastically, meaning "my dear friend"
djalosh, -i djelmosha, -t	(m.)	a young man
fizikisht	(adv.)	physically
formacion, -i formacione, -t	(m.)	formation
fqinjë, -a fqinjë, -t	(f.)	neighbor
ftesë, -a ftesa, -t	(f.)	invitation; summons

L. 91

kamp, -i kampe, -t	(m.)	camp
komandë, -a komanda, -t	(f.)	command, headquarters; order (mil.)
komision, -i komisione, -t	(m.)	commission
për të konsistuar (konsiston)	(v.)	to consist
kontrollim, -i kontrollime, -t	(m.)	control; search
për t'u-kontrolluar (unë kontrollohem)	(v.)	to be checked; searched
lart	(adv.)	see "nalt"
mobilizim, -i mobilizime, -t	(m.)	mobilization
nderim, -i nderime, -t	(m.)	respect; honoring; salute, saluting
të nesërmen	(adv.)	next day
për t'u-nevojitur (unë nevojitem)	(v.)	to be needed
për të ngritur (unë ngre)	(v.)	to raise, lift
pajime, -t	(f.)	supplies, equipment (mil.)
për t'u-pajisur (unë pajisem)	(v.)	to be equipped, furnished
paraqitje, -a paraqitje, -t	(f.)	reporting; introduction

pozicion, -i pozicione, -t	(m.)	position
rekrutim, -i	(m.)	recruiting
stërvitje, -a stërvitje, -t	(f.)	training; exercises
strehë, -a strehë, -t	(f.)	shelter; eaves (roof); brim (of a hat); asylum, refuge
shenjë, -a shenja, -t	(f.)	sign, mark; target
për të shpënë (unë shpie)	(v.)	to send, take (persons or things)
shtizë, -a shtiza, -t	(f.)	flagpole; spear
tog, -u togje, -t	(m.)	group, heap
togje - togje	(adv.)	in groups
i, e, të thirrur të thirrura	(adj. m. & f.)	called, invited; summoned
udhëzim, -i udhëzime, -t	(m.)	instruction, briefing(s)
urdhër, -i urdhëra, -t	(m.)	order, command
vullnetar, -i vullnetarë, -t	(m.)	volunteer
vullnetarisht	(adv.)	voluntarily

IDIOMS

Gatitu!		Attention!
për të bërë betim(in (unë bëj betimin)	(v.)	to take an oath, to be sworn in
për t'u-bërë gati (unë bëhem gati)	(v.)	to get ready
për të marr drejqëndrim (unë marr drejqëndrim)	(v.)	to come to attention
për të marrë fund (merr fund)	(v.)	to come to an end, to end
për t'u-marrë nën armë (unë merrem nën armë)	(v.)	to be drafted

HOMEWORK

Translate the following questions:

1. I swear that I wasn't here yesterday.
2. I'll go with you; wait a moment.
3. Did you measure it?
4. I got a temporary job at the Division HQ.
5. They came almost at the same time.
6. Nuk mori drejtqëndrim, prandaj i bërtiti.
7. Nuk qe i veshur ashtu si thua ti.
8. Ndenja nën strehë të shtëpisë gjersa pushoi shiu.
9. Mos më thuaj që s'ke vajtur.
10. Po të kisha ngrënë më heret do të vija me ty.

Mësimi i 92-të

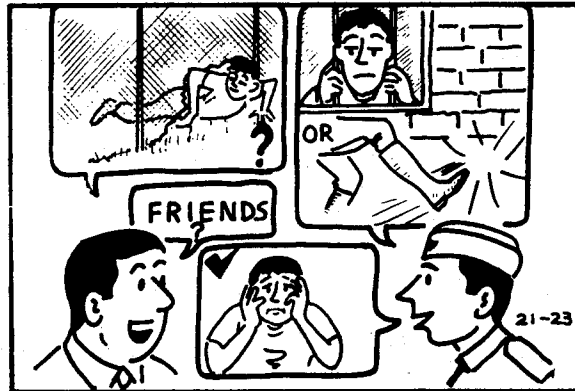
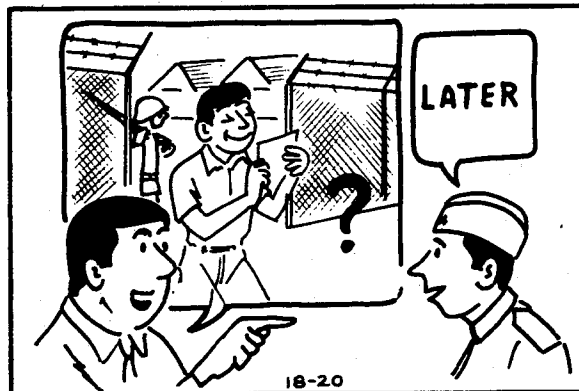
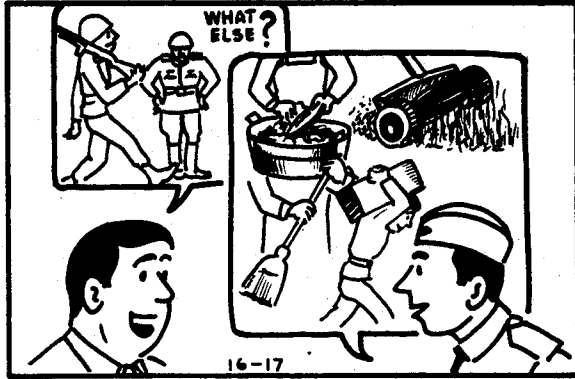
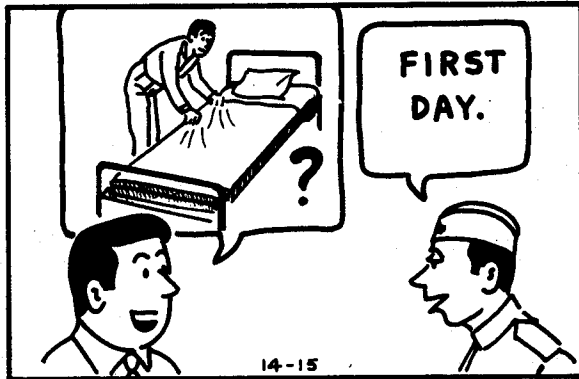
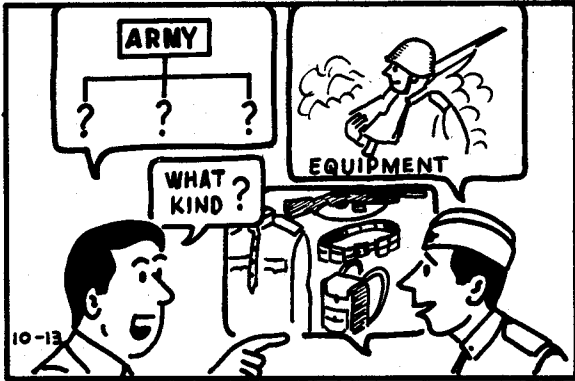
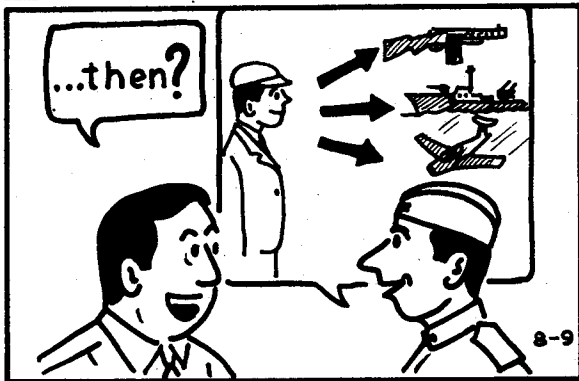
DITËT E PARA TË REKRUTIT

DIALOGU

1. Me lejë? Mirë mëngjes!
2. Urdhëroni! Urdhëroni! Më duket se jeni i ri këtu!
3. Po, ka dhjetë ditë që jam marrë nën armë.
4. Atëherë qenkeni ende duke bërë stërvitjet e para!
5. Po, jam rekrut.
6. Ç'bën një rekrut ditën e parë që paraqitet në garnizon?
7. Ditën e parë rekruti duhet të bëjë të gjitha provimet e klasifikimit për të marrë vesh se çfarë aftësie ka.
8. Po pastaj, ç'ngjan?
9. Sipas aftësisë që tregon, rekrutin e caktojnë ja në ushtri, ja në marinë ose në aviacion.
10. Në ç'degë ju caktuan ju?
11. Mua më caktuan në këmbësori si pushkatar. Po atë ditë më dërguan në një magazinë ku mora të gjitha pajimet që ka nevojë një ushtar.
12. Cilat janë këto pajime?
13. Uniforma, pushka, rrypi i fishekëve, mataraja, krahoshi etj.
14. A ju kanë mësuar si bëhet krevati në ushtri?
15. Sigurisht, m'a kanë mësuar që ditën e parë.
16. Përveç stërvitjeve ushtarake, ç'gjë tjetër bëni?
17. Herë pas here na caktojnë të lajmë enët, të presim barin, të pastrojmë oborrin dhe të ngarkojmë e të shkarkojmë plaçka.
18. A keni lejë të dilni përditë?
19. Gjatë ditëve të para jo, më vonë po.
20. Ç'ngjan po të dilni pa lejë?

L. 92

21. Na fusin në burg e në qoftë se e përsërisim na dëbojnë nga ushtria.
22. Kanë dëbuar ndonjë nga shokët tuaj?
23. Po, një shoku i ngjau një fatkeqësi e tillë.

LEXIM E PËRKTHIM

Agimi, që ish marrë ushtar pak ditë më parë, arriti një mbrëmje në bazën ushtarake ku e kishin caktuar.

Të nesërmen Agimit i u-desh të ngrihej heret për të marrë pjesë në paraqitjen e forcës. Atë e kishin caktuar përkohësisht në një njësi, dhe emri i tij ish në raportin e mëngjesit të kompanisë. Më vonë, gjatë asaj dite, Agimi pati rast të shihte të tërë kampin ku ish caktuar. Garnizoni ish i madh, dhe përveç degësh tjera, kish edhe një degë për edukimin dhe stërvitjen e ushtarëve. Kjo degë posa ish krijuar.

Pastaj Agimin e dërguan në seksionin e Klasifikimit dhe të Caktimit të Detyrave për t'a provuar për prirje e aftësi. U-caktua në degën e këmbësorisë për t'u-stërvitur si pushkatar. Pastaj i dhanë pajimet: uniformën ushtarake me shenjën dalluese të këmbësorisë që është një kurorë dafine mbi një cohë të kuqe. Agimi i gJORë s'dinte ç'të bënte me pushkën, me rrypin e fishekëve, me mataranë dhe me krahoshin.

Gjëja e parë që mësoi Agimi qe si të bënte krevatin ashtu siç e bëjnë ushtarët tjerë. Ai mori vesh edhe se, përveç ushtrimeve dhe mësimeve ushtarake, do të caktohej herë pas here, të bënte punë të ndryshme, si p.sh. të lante enë, të priste bar, të pastronte oborrin dhe të ngarkonte e të shkarkonte material ushtarak.

Një ditë prej ditësh njerit prej shokëve të Agimit i ngjau një fatkeqësi. Duke qenë se ai ish i pakujdesshëm, i pasjellshëm dhe se nuk bashkëpunonte me tjerët, atij i u-mohua e drejta e lejës. Kjo gjë e pezmatoi shumë dhe prandaj iku pa lejë në shtëpi.

Pak ditë më vonë u-arrestua nga Forcat e Sigurimit të Ushtrisë, të cilat e sollën në garnizon për t'u-gjykuar nga Gjyqi Ushtarak. Gjyqi ushtarak e nxori fajtor. E dëbuan nga ushtria dhe e futën në burg.

PYETJE

1. Kush ish marrë ushtar pak ditë më parë?
2. Kur ish marrë ushtar Agimi?
3. Në çfarë baze arriti ai një mbrëmje?
4. Ku arriti Agimi një mbrëmje?
5. Kur i u-desh atij të ngrihej heret?
6. Ç'i u-desh Agimit të bënte të nesërmen për të marrë pjesë në paraqitjen e forcës?
7. Pse i u-desh Agimit të ngrihej heret të nesërmen?
8. Ku e kishin caktuar atë përkohësisht?
9. Për sa kohë e kishin caktuar Agimin në një njësi?
10. Në çfarë raporti ish emri i tij?
11. Emri i kujt ish në raportin e mëngjesit të kompanisë?
12. Gjatë cilës ditë pati rast Agimi të shihte të tërë kampin ku ish caktuar?
13. Ç'pati rast të bënte Agimi më vonë, gjatë asaj dite?
14. Cilin kamp pati rast të shihte Agimi gjatë asaj dite?
15. Si ish garnizoni ku u-caktua Agimi?
16. Përveç degësh tjera, edhe çfarë dege kish garnizoni?
17. Për edukimin dhe stërvitjen e kujt ish krijuar dega tjetër e garnizonit?
18. Kur ish krijuar dega për edukimin dhe stërvitjen e ushtarëve?
19. Kë dërguan pastaj në Seksionin e Klasifikimit dhe të Caktimit të Detyrave?

20. Në çfarë seksioni e dërguan pastaj Agimin?
21. Agimin e dërguan në Seksionin e Klasifikimit dhe të Caktimit të Detyrave për t'a provuar për aftësi dhe për çka tjetër?
22. Atë e dërguan për t'a provuar për prirje dhe për çka tjetër?
23. Në ç'degë u-caktua Agimi për t'u-stërvitur si pushkatar?
24. Pse u-caktua Agimi në degën e këmbësorisë?
25. Ç'i dhanë pastaj Agimit?
26. Kujt i dhanë pastaj pajimet për të cilat ka nevojë një ushtar?
27. Çfarë pajimesh i dhanë Agimit?
28. Cila është shenja dalluese e këmbësorisë në uniformën ushtarake?
29. Shenja dalluese e çfarë dege është një kurorë dafine mbi një cohë të kuqe?
30. Çfarë ngjyre ka coha, mbi të cilën është një kurorë dafine?
31. Kush nuk dinte ç'të bënte me pushkën, me rrypin e fishekëve, me mataranë dhe me krahoshin?
32. Si quhen me një fjalë pushka, rrypi i fishekëvet, mataraja dhe krahoshi?
33. Cila qe gjëja e parë që mësoi të bënte Agimi?
34. Si cilët ushtarë mësoi t'a bënte ai krevatin?
35. Çfarë punësh do të caktohej të bënte Agimi herë pas here?
36. Përveç ushtrimeve e mësimëve ushtarake, ç'do të bënte ai herë pas here?
37. Ç'mori vesh Agimi?
38. Kur do të lante ai enë, do të priste bar, do të pastronte oborrin dhe do të ngarkonte e do të shkarkonte material ushtarak?

39. Ç' duhej t'i bënte barit?
40. Ç' duhej të pastronte?
41. Ç' material duhej të ngarkonte e të shkarkonte ai?
42. Kujt i ngjau një fatkeqësi?
43. Ç' i ngjau njerit prej shokëve të Agimit?
44. Kur i ngjau një fatkeqësi njerit prej shokëve të Agimit?
45. Kush ish i pakujdesshëm dhe i pasjellshëm?
46. Cili nuk bashkëpunonte me tjerët, Agimi apo njeri nga shokët e tij?
47. Pse i u-mohua e drejta e lejës njerit prej shokëve të Agimit?
48. Ç' i u-mohua njerit prej shokëve të Agimit?
49. Kë pezmatoi kjo gjë?
50. Pse u-pezmatua njeri nga shokët e Agimit?
51. Ç' bëri ky?
52. Ku iku pa lejë?
53. Si iku ky në shtëpi?
54. Kush u-arrestua pak ditë më vonë nga Forcat e Zbulimit të ushtrisë?
55. Ç' i ngjau pak ditë më vonë njerit prej shokëve të Agimit?
56. Kur u-arrestua ai?
57. Nga kush u-arrestua njeri nga shokët e Agimit?
58. Ç' bënë Forcat e Sigurimit të Ushtrisë pak ditë më vonë?
59. Kë sollën Forcat e Sigurimit të Ushtrisë në garnizon?

60. Cilat forca e sollën atë në garnizon për t'u-gjykuar?
61. Pse e sollën Forcat e Sigurimit të Ushtrisë njerin nga shokët e Agimit në garnizon?
62. Nga kush do të gjykohej njeri nga shokët e Agimit?
63. Ç'do t'i bënte gjyqi ushtarak njerit nga shokët e Agimit?
64. Cili gjyq do t'a gjykonte shokun e Agimit?
65. Kë nxori fajtor gjyqi ushtarak?
66. Kë dëbuan nga ushtria dhe futën në burg?
67. Pse e dëbuan nga ushtria dhe e futën në burg njerin nga shokët e Agimit?
68. Ç'i ngjau shokut të Agimit pasi e dëbuan nga ushtria?
69. Në ç'vit jeni marrë nën armë?
70. Kur jeni marrë ushtar?
71. Kur keni hyrë në ushtri?
72. Kur keni hyrë në aviacion?
73. Kur keni hyrë në marinë?
74. A arrestohet një djalë i ri kur nuk paraqitet në zyrën e rekrutimit?
75. Cila është shenja dalluese e Këmbësisë së Ushtrisë Amerikane?
76. Çfarë ngjyre ka uniforma e Marinës së Shteteve të Bashkuara të Amerikës?
77. Çfarë ngjyre ka uniforma e Aviacionit të Shteteve të Bashkuara të Amerikës?
78. Cili nga ju ka prirje për muzikë?
79. Për çfarë keni prirje ju?

FJALOR

për t'u-arrestuar (unë arrestohem)	(v.)	to be arrested
për të bashkëpunuar (unë bashkëpunoj)	(v.)	to collaborate
caktim, -i	(m.)	assignment, designation
për t'u-caktuar (unë caktohem)	(v.)	to be assigned, designated; to be set
cohë, -a cohëra, -t	(f.)	cloth, material
dafinë, -a dafina, -t	(f.)	laurel
dallues, -e	(adj. m. & f.)	distinguishing
për të dëbuar (unë dëboj)	(v.)	to expel, oust, throw out, deport
duke	(particle)	see "tue"
enë, -a enë, -t	(f.)	dish(es)
fajtor, fajtorë fajtore	(adj. m. & f.)	guilty
garnizon, -i garnizone, -t	(m.)	garrison
i, e, të gjorë të gjora	(adj. m. & f.)	poor, miserable, wretched
për t'u-gjykuar (unë gjykohe)	(v.)	to be judged, tried
për të ikur (unë iki)	(v.)	see "me hikë"

klasifikim, -i klasifikime, -t	(m.)	classification
krahosh, -i krahosha, -t	(m.)	knapsack
magazinë, -a magazina, -t	(f.)	warehouse, store; department store
për të marrë pjesë (unë marr pjesë)	(v.)	to participate, to take part
për të mohuar (unë mohoj)	(v.)	to deny, refute, refuse
për t'u-mohuar (mohohet)	(v.)	to be denied, refuted, refused
për t'u-ngritur (unë ngrihem)	(v.)	to get up; to be raised; to take off (aircraft)
ose	(conj.)	see "ase"
pas	(prep. & adv.)	after; behind
i, të pakujdesshëm e, të pakujdesshme	(adj. m. & f.)	careless, reckless
i, të pasjellshëm e, të pasjellshme	(adj. m. & f.)	impolite
për të pezmatuar (unë pezmatoj)	(v.)	to irritate, inflamm
përkohësisht	(adv.)	temporarily
prirje, -a prirje, -t	(f.)	talent, inclination
që	(prep.)	since (for time), from
raport, -i raporte	(m.)	report

rekrut, -i rekrutë, -t	(m.)	recruit
seksion, -i seksione, -t	(m.)	section
siç	(conj.)	as, like
sipas	(prep.)	see "simbas"
për t'u-stërvitur (unë stërvitem)	(v.)	to be trained

SHËNIM

për të marrë pjesë në paraqitjen
e forcës

to report to the
reveille formation

DETYRË SHËTËPIE

Përktheni fjalitë që vijojnë:

1. He was drafted last month.
2. I denied everything he said because he wasn't telling the truth.
3. He has talent for music.
4. She is working here temporarily until she finds a better job.
5. I was trained in one of the Army camps in the Berat district.
6. What color is the new uniform?
7. He lacks the ability for this kind of job.
8. Poor Petrit had a car accident downtown and was arrested.
9. He'll be tried for not having a driver's license.
10. He is careless once in a while.

Mësimi i 93-të

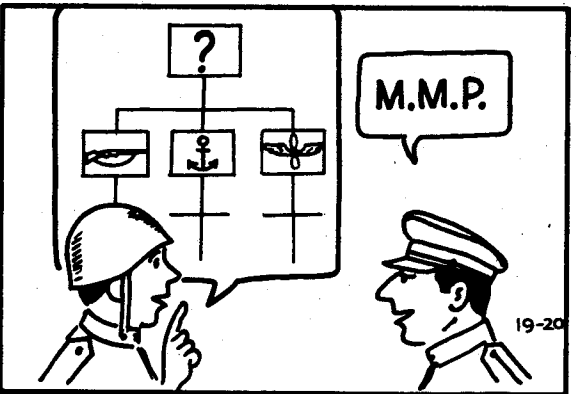
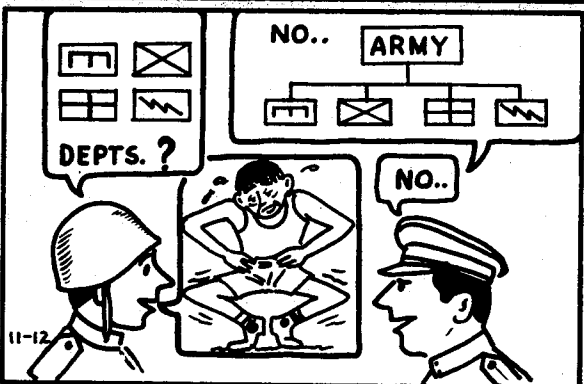
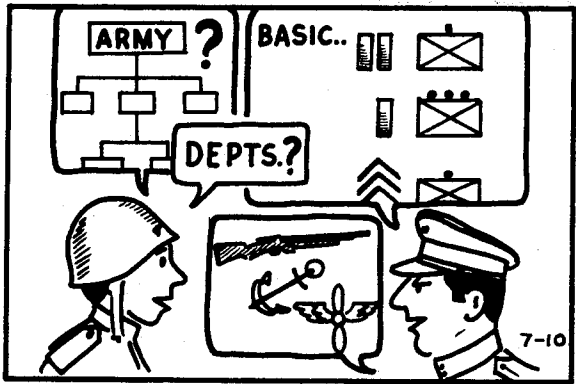
STËRVITJE USHTARAKE

DIALOGU

1. Mirë mëngjes, Zoti Kapter!
2. Mirë mëngjes, Agim!
3. Të lutem më trego pak ç'duhet të mësojë një rekrut gjatë stërvitjeve të para ushtarake. Jam i ri këtu dhe jam hutuar fare.
4. Kështu është në fillim. Gjërat kryesore janë: ushtrimet fizike, marshimet, përdorimi i armëve, leximi i hartave topografike etj.
5. Ç'na mësojnë në ushtri ditët e para?
6. Ju mësojnë si të marshoni, si të nderoni e si të viheni në radhë.
7. A merr rekruti mësimë mbi organizimin e ushtrisë?
8. Po, por mbi gjëra themelore d.m.th. mbi gradat e ushtrisë, mbi njësitë e ndryshme dhe cilët janë oficerët që i komandojnë.
9. Cilat janë degët që përbëjnë Fuqitë e Armatosura?
10. Ushtria, Marina dhe Aviacioni.
11. Po Xhenioja, Këmbësoria, Trupi Mjekësor e Njësia e Sinjaleve, a nuk janë degë më vete?
12. Jo, ato mvaren nga Ushtria.
13. A janë të vështira ushtrimet fizike?
14. Jo, nuk janë të vështira sidomos kur njeriu është i ri siç je ti.
15. Çfarë ushtrimesh bëjnë rekrutët?
16. Marshojnë çdo javë 20-30 km., dhe kur shkojnë për fushim, natën flejnë ndër çadra.
17. Po tjetër ç'bëjnë?
18. Kalojnë lumenj të ftohët e të rrezikshëm, kapërcejnë pengesa dhe u ngjiten maleve.

L. 93

19. Cili është organi më i lartë që drejton Fuqinë e Armatosura?
20. Ministria e Mbrojtjes Popullore dhe titullari i këtij dikasteri është një gjeneral.
21. Të falem nderit shumë. Tani kuptoj diçka më tepër.
22. Pak nga pak do të mësosh shumë gjëra.
23. Ditën e mirë!
24. Ditën e mirë!

LEXIM E PËRKTHIM

Të tërë ushtarët, çfarëdo dege qofshin, duhet të kenë një farë njohurie mbi gjërat themelore që mësohen në ushtri. Këto gjëra janë: organizimi i ushtrisë, përdorimi i armëve në përgjithësi dhe i armëve vetiake, leximi i hartave topografike etj.

Agimi filloi stërvitjet ushtarake duke mësuar të marshojë, të nderojë dhe të marrë pjesë në formacione ushtarake. Në mësimet e organizimit të ushtrisë, Agimi mësoi edhe gradat e ushtrisë, të cilat, duke filluar nga poshtë, janë: ushtar i thjeshtë, tetar, rreshter, kapter, marshall, nëntoger, toger, kapiten, kapiten i klasës së parë, major, nënkolonel, kolonel dhe gjeneral.

Çdo skuadër komandohet nga një nënoficer, kurse një togë komandohet nga një toger. Kompania ose bateria zakonisht komandohet nga një kapiten, batalioni nga një major; regjimenti komandohet nga një kolonel dhe brigada ose një njësi më e madhe se kjo komandohet nga një gjeneral.

Agimi mësoi shumë gjëra mbi disa nga degët e ndryshme të ushtrisë, si p.sh. mbi Këmbësorinë, mbi Artilerinë, mbi Mjetet e Koracuara, mbi Trupin Mjekësor, mbi Trupin e Veterinerëve dhe mbi Njësinë e Sinjaleve. I dhanë edhe ca njohuri mbi degët tjera të Ministrisë së Mbrojtjes Popullore, si mbi Marinën dhe Aviacionin.

Për t'u-zhvilluar fizikisht dhe në mënyrë që të përballonte kondita të vështira, Agimi ndoqi edhe një kurs ushtrimesh fizike. Në një nga këto ushtrime i u-desh të marshonte njëzet e pesë kilometra në pothuaj pesë orë. Gjithënjë gjatë stërvitjeve njësia, në të cilën ndodhej Agimi, shkoi për fushim. Gjatë kësaj kohe ushtarët e kësaj njësie flinin ndër çadra dhe në mëngjes ktheheshin me kamiona në kampin e tyre.

Nga sa thamë më lart, duket sikur jeta ushtarake është e vështirë dhe se nuk ka gjë tjetër përveç stërvitjeve dhe mësimëve. Kjo përshtypje është e gabuar. Jeta ushtarake ka edhe të mirat e saja. Miqësitë më të ngushta formohen nganjëherë gjatë jetës ushtarake. Djali i ri që shkon në ushtri takohet me djem tjerë nga krahina të ndryshme, sheh vende të reja dhe, përveç që bën detyrën, mëson edhe shumë gjëra të vlefshme për jetën e tij.

PYETJE

1. Cilët duhet të kenë një farë njohurie mbi gjërat themelore që mësohen në ushtri?
2. Ç' duhet të kenë të tërë ushtarët, çfarëdo dege qofshin?
3. Mbi çfarë gjërash duhet të kenë njëfarë njohurie të tërë ushtarët?
4. Kush duhet të ketë njohuri mbi organizimin e ushtrisë, mbi përdorimin e armëve në përgjithësi dhe të armëve vetiake?
5. Ku mësohet përdorimi i armëve në përgjithësi, i armëve vetiake dhe leximi i hartave topografike?
6. Ç' mësohet në ushtri?
7. Ç' duhet të dijë të lexojë një ushtar?
8. Si i filloi Agimi stërvitjet ushtarake?
9. Kush i filloi stërvitjet ushtarake duke mësuar të marshojë, të nderojë dhe të marrë pjesë në formacione ushtarake?
10. Në cilat mësimë i mësoi Agimi gradat e ushtrisë?
11. Cilat janë gradat e ushtrisë duke filluar nga poshtë?
12. Cilat janë gradat e ushtrisë duke filluar nga lart?
13. Ç' njësi komandohet nga një nënoficer?
14. Kush e komandon skuadrën?
15. Kush e komandon togën?
16. Kush e komandon kompaninë ose baterinë?
17. Ç' gradë ka komandanti i një toge?
18. Ç' gradë ka komandanti i një kompanie?
19. Ç' gradë ka komandanti i një batalioni?

20. Ç'gradë ka komandanti i një regjimenti?
21. Ç'njësi komandohet nga një kolonel?
22. Ç'njësi komandohet nga një gjeneral?
23. Kush e komandon brigadën?
24. Çka mësoi Agimi mbi disa nga degët e ndryshme të ushtrisë?
25. Mbi cilat degë të ushtrisë mësoi Agimi shumë gjëra?
26. Ç'mësoi ai mbi Këmbësorinë, mbi Artilerinë, mbi Mjetet e Koracuara, mbi Trupin Mjekësor, mbi Trupin e Veterinerëve dhe mbi Njësinë e Sinjaleve?
27. Si quhet dega e këmbësorëve?
28. Si quhet dega që merret me shëndetin e ushtarëve?
29. Si quhet njësia që merret me sinjale?
30. Si quhet njësia që merret me ndërtimin e urave?
31. Si quhet njësia që merret me ndërtimin e rrugëve?
32. Edhe mbi çfarë degësh i dhanë Agimit njohuri?
33. Nga cila ministri mvaren Ushtria, Marina dhe Aviacioni?
34. Çka mvaret nga Ministria e Mbrojtjes Popullore?
35. Çfarë kursi ndoqi Agimi për t'u-zhvilluar fizikisht?
36. Ç'kurse ndjekin rekrutët për t'u-zhvilluar fizikisht dhe për të përballuar kondita të vështira?
37. Pse i ndjekin rekrutët kurset e ushtrimeve fizike?
38. Çfarë konditash duhet të përballojë një ushtar?
39. Sa kilometra i u-desh Agimit të marshonte në një nga këto ushtrime fizike?
40. Ç'i u-desh atij të bënte në pothuaj pesë orë?

41. Në çfarë rasti i u-desh Agimit të marshonte njëzet e pesë kilometra në pothuaj pesë orë?
42. Në sa orë i bëri Agimi të 25 kilometrat duke marshuar?
43. Ku shkoi njësia në të cilën ndodhej Agimi?
44. Ç'bëri njësia në të cilën ndodhej Agimi, gjithënjë gjatë stërvitjeve?
45. Ku flinin ushtarët e kësaj njësie gjatë kësaj kohe?
46. Kur ktheheshin me kamiona në kampin e tyre?
47. Me çfarë mjetesh ktheheshin ushtarët në kampin e tyre?
48. Me se ktheheshin ata në kamp pas fushimit?
49. Nga sa thamë më lart, çfarë jete duket se është e vështirë?
50. Cila jetë duket se nuk ka gjë tjetër, përveç stërvitjeve dhe mësimeve?
51. Ç'përshtypje është e gabuar?
52. Ç'gjë tjetër ka jeta ushtarake përveç stërvitjeve dhe mësimeve?
53. Ç'formohet nganjëherë gjatë jetës ushtarake?
54. Çfarë miqësish formohen nganjëherë gjatë kësaj jete?
55. Me kë takohet djali i ri që shkon në ushtri?
56. Nga ç'krahina janë djemtë, me të cilët takohet djali i ri që shkon ushtar?
57. Çfarë vendesh sheh një i ri që shkon ushtar?
58. Përveç detyrës që bën, edhe çfarë gjërash mëson një i ri që shkon ushtar?
59. Për çka duhen gjërat e vlefshme që mëson i riu në ushtri?
60. A janë armë vetiake pushka e revolveri?

